

REFERAT Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 d. 04-09-2025

Mødedato Torsdag d. 04. september 2025 kl. 11:30

Mødested Ærø Rådhus

Mødedeltagere Peter Hansted, Heidi Priebe Beck, Bent Juul Sørensen, Flemming Boye, Knud Borck

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status - Erhvervsområdet.....	4
Ærøfærgerne - Budgetopfølgning med bemærkninger pr. 31. juli 2025.....	5
Stillingtagen til lift til trappetårn til Skjoldnæs.....	6
Likviditet pr. ultimo juli 2025.....	8
Løbende budgetopfølgning pr. ultimo juli 2025.....	9
Ærøskøbing Boligforening - Årsregnskab 2024.....	10
Det Ærøske Boligselskab - Årsregnskab 2024.....	12
Den videre proces omkring det støttede boligbyggeri ved Skovbrynet.....	15
Lejekontrakt vedr. Ærøskøbing Havn 4F, 5970 Ærøskøbing - Turist- & Erhvervskontoret.....	18
Stillingtagen til trafiksanering af Reberbanen i forbindelse med etablering af overkørsler på erhverv	20
Prioritering af trafiksikkerhedstiltag.....	25
Godkendelse af strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav.....	31
Fællesregulativ for vandforsyninger i Ærø Kommune - Vandværksregulativ.....	33
Orientering om sygfravær, vikarudgifter og ledige stillinger 2. kvartal 2025.....	36
Beskæftigelsesreform: Økonomiske konsekvenser.....	38
Beskæftigelsesreform: Ny organisering af området.....	41
Midlertidig genåbning af pladser på De Gamles Hjem i Rise.....	43
Godkendelse af referat.....	46
Lukket: Køb af ejendom.....	47
Lukket: Byggegrunde i Marstal.....	48
Lukket: Batterier til E/F Ellen.....	49

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

S2020-10537

Sagsfremstilling:

Her skal dagsorden godkendes.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Dagsorden blev godkendt.

Punkt 2: Status - Erhvervsområdet

S2018-1670

Indledning:

Orientering omkring status vedrørende erhvervsområdet.

Sagsfremstilling:

Turist- og erhvervsdirektør Chris Hammeken giver en status på erhvervsområdet for Ærø Kommune.

Økonomi:

Ej relevant.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og erhvervsudvalget

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at status tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Taget til orientering.

Punkt 3: Ærøfærgerne - Budgetopfølgning med bemærkninger pr. 31. juli 2025

S2016-997

Indledning:

Orientering om månedlig budgetopfølgning for færgeområdet.

Sagsfremstilling:

Til orientering foreligger budgetopfølgning pr. 31. juli 2025 samt bemærkninger til budgetopfølgningerne.

Økonomi:

Ikke relevant

Sagen afgøres af:

Økonomi- og erhvervsudvalget.

Indstilling:

Transportdirektøren indstiller, at budgetopfølgningerne tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Taget til orientering.

Bilag

Budgetopfølgning juli 2025

Bemærkninger til budgetopfølgning pr. 31.07.2025

Punkt 4: Stillingtagen til lift til trappetårn til Skjoldnæs

S2025-3379

Indledning:

Stillingstagen til evt. køb af lifte til trappetårne til Skjoldnæs-færgen.

Sagsfremstilling:

Ærøfærgerne har netop flyttet trappetårn fra Fynshav til Faaborg havn for at øge sikkerheden for passagerer, som anvender Skjoldnæs.

På nuværende tidspunkt er liftene, som anvendes kørestolsbrugere, ikke funktionsdygtige, da de er meget gamle. Det kan ikke betale sig, at foretage yderligere reparation af de nuværende lifte. Dette betyder, at kørestolsbrugere henvises til at benytte Svendborg-ruten på nuværende tidspunkt.

Det vil være muligt muligt at opsætte nye lifte ved trappetårnene i Søby og Faaborg, hvilket forventes at koste 300 tkr.

Opsætning af nye lifte vil forbedre serviceniveauet for passagerne og øget tilgængeligheden.

Forvaltningen har været i dialog med Christa Christensen, som er formand for Handicaprådet. Formandens bemærkninger er vedlagt som bilag. Det fremgår af bemærkningerne, at midler til øget tilgængelighed bør ske på anden vis, da tiltaget ikke øger tilgængeligheden ombord på Skjoldnæs, herunder adgang til salon og toiletter.

Tværgående politikker:

Køb af nye lifte vil understøtte øget tilgængelighed, som er en del af kommunens handicappolitik.

Økonomi:

Det forventes at koste 300 tkr. at købe nye lifte.

Det nuværende budget for Ærøfærgerne kan ikke dække udgift til køb af nye lifte.

Ny lifte vil kunne finansieres af en tillægsbevilling fra kassen eller ved låneoptag.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi bekræfter, at udgiften til indkøb af trappelifte kan lånefinansieres, såfremt bevillingen gives som en anlægsbevilling alternativt finansieres af kassen.

En anlægsbevilling på 300 tkr. der lånefinansieres over 25 år og en rente på 2,8606% vil pr. 26-8-25 have en årlig ydelse på 16 tkr.. Finansieres de 300 tkr. over 15 år med en rente på 2,6433% vil den årlige ydelse ligge på 24 tkr.

Afhængig af den politiske beslutning indarbejdes renter og afdrag ved efterårets budgetopfølgning.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Transportdirektøren anbefaler, at der tages stilling til køb af lifte.

Imødekommes ansøgningen om indkøb af trappelifte, skal der gives en anlægsbevilling på 300 tkr. og der skal tages stilling til finansiering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Det blev besluttet ikke at købe lifte grundet den manglende tilgængelighed ombord.

Bilag

Bemærkninger fra Christa Christensen, formand for Handicaprådet

Punkt 5: Likviditet pr. ultimo juli 2025.

S2024-4652

Indledning:

Til ethvert Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde samt Kommunalbestyrelsesmøder, udarbejder Løn- og Økonomi en økonomisk statusopgørelse.

Sagsfremstilling:

Til orientering for Økonomi- og erhvervsudvalget fremsender Løn og Økonomi opgørelser over:

- Styringscockpit indeholdelse oplysninger omkring bruger skat, servicedrift mm. pr. ultimo juli 2025.
- Forventet kassebeholdning ultimo 2025.

Økonomi:

Ikke aktuelt.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Løn- og økonomi indstiller, at det foreliggende materiale tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Taget til orientering.

Bilag

Forventet kassebeholdning pr ultimo juli 2025 til ØEU september 2025

Styringscockpit ultimo juli 2025 til ØEU september

Punkt 6: Løbende budgetopfølgning pr. ultimo juli 2025

S2024-4652

Indledning:

Løn- og økonomi indstiller, at det foreliggende materiale tages til orientering.

Sagsfremstilling:

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på sit møde den 6. maj 2021, at der månedligt skal fremlægges en løbende budgetopfølgning for rammer under Ærø Kommune. Såfremt der er en afvigelse i forhold til budget i den pågældende måned, og i forhold til forbrug samme måned sidste år, på 8% eller mere end 8%, vil området være markeret med rødt.

Økonomi:

Ikke relevant.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling:

Løn- og økonomi indstiller, at det foreliggende materiale tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Taget til orientering.

Bilag

Løbende budgetopfølgning ultimo juli 2025 Tabel 1

Løbende budgetopfølgning ultimo juli 2025 Tabel 2

Punkt 7: Ærøskøbing Boligforening - Årsregnskab 2024

S2008-30877

Indledning:

Stillingtagen til godkendelse af regnskabsmaterialet for regnskabsåret 2024.

Sagsfremstilling:

Det Ærøske Boligselskab har den 25. juni 2025, fremsendt Ærøskøbing Boligforenings årsregnskabs materiale for regnskabsåret 2023, til kommunens godkendelse

- Årsrapport for år 2024 - Nyvej - selskabet
- Årsrapport for år 2024 - Nyvej - afdelingen
- Revisionsprotokollat
- Beretning

Materialet er godkendt på generalforsamling den 29. april 2025.

Vedligeholdelsesplaner for perioden 2024 - 2053 er vedhæftet som bilag

Økonomi:

Ikke relevant.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi, den 13-08-2025:

Det bemærkes, at årsregnskabet for afdeling Nyvej 3-25 samt boligorganisationen og byggefond er forsynet med revisorpåtegning uden forbehold.

Regnskab for 2024 vedr. Nyvej udviser et overskud på 4.902 kr.

Regnskab for boligorganisation og byggefond udviser et overskud på 765 kr. og en egenkapital pr. 31/12-2024 på 477.752 kr.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og erhvervsudvalget.

Indstilling:

Det overlades til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at træffe afgørelse i sagen.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Godkendt.

Bilag

Ærøskøbing Boligforening Nyvej selskabet årsregnskab 2024

Ærøskøbing Boligforening Nyvej afdelingen årsregnskab 2024

Ærøskøbing Boligforening Nyvej revisionsprotokol 2024

Ærøskøbing Boligforening Nyvej beretning 2024

Punkt 8: Det Ærøske Boligselskab - Årsregnskab 2024

S2008-31163

Indledning:

Stillingtagen til godkendelse af regnskabsmateriale for regnskabsåret 2024.

Det Ærøske Boligselskab har pr. 1. januar fusioneret med Svendborg Andelsboligforening og BS Sydfyn. Den nye forening hedder Sydfyns Almene Boliger.

Sagsfremstilling:

Det Ærøske Boligselskab har til kommunens godkendelse den 19. juni 2025 fremsendt:

- Årsrapport for 2024 - selskab og afdelinger
- Revisors protokollat - sendt på mail
- Regnskabsoversigt over afdelingsregnskaberne for år 2024.
- Boligselskabets beretning for år 2024 - grundet fusionen med Svendborg Andelsboligforening og BS-Sydfyn (nu Sydfyns Almene Boliger) er det beretning for hele foreningen, som er vedhæftet.
- Hovedtal.

Materialet er godkendt på foreningens repræsentantskabsmøde den 12. juni 2025.

Vedligeholdelsesplaner for Det Ærøske Boligselskabs afdelinger for 2025 2024 - 2054 er vedhæftet som bilag.

Økonomi:

Ikke relevant.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi den 12. august 2025:

Det bemærkes, at regnskabet for boligselskabet udviser et underskud på 252 t.kr. og en egenkapital pr. 31/12-2024 på 4.074 t.kr.

10 afdelinger udviser overskud, 10 afdelinger udviser underskud (Æblelunden, Teglen, Funktionærboligen, MÆC, Gilleballehus, Søndertoften, Kildehaven, Rønnebærhuse, Minos Minde og Kildehaven II).

Samlet underskud for afdelingerne er 28 t.kr. efter henlæggelser på 3.446 t.kr. Samlet henlæggessaldo pr. 31/12-2024 udgør 12.346 t.kr.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Det lovpligtige spørgeskema er besvaret med ja på nedennævnte spørgsmål:

3. Er der foretaget opskrivning på aktiver?

- Der er foretaget opskrivning på administrationsejendommen.
5. Er der anvendt midler af dispositionsfonden til dækning af afdelingernes tab som følge af lejeledighed?
- Der er konstateret tab ved lejeledighed i 4 afdelinger.
 - Der er konstateret tab ved fraflytning i 3 afdelinger.
7. Giver bedømmelsen af boligorganisationens soliditet og likviditet anledning til tvivl om, hvorvidt der er fuld sikkerhed for opfyldelse af boligorganisationens forpligtigelser, herunder afvikling af mellemregninger til afdelingerne?
- Afdeling 33 Skovbrynet er sat i bero. Der pågår drøftelser med Landsbyggefonden og Kommunen om der skal igangsættes et nyt projekt.
- 9b. Er der afdelinger med underskudssaldi og og/eller underfinansiering?
- Der er underskudsaldo i 8 afdelinger. Der er underfinansiering i 10 afdelinger.
10. Er der afdelinger med udlejningsvanskeligheder?
- Der er udlejningsvanskeligheder i ungdomsboligerne.
- 11a. Investering i ubebyggede grunde eller anden fast ejendom?
- Ja se bemærkninger til spørgsmål 7.
- 11c. Overskridelse af den godkendte anskaffelsessum (skema B) for ejendomme under opførelse?
- Afdeling 34 Ombygning af Gilleballehus er blevet væsentligt dyrere end forventet.
- Der pågår drøftelser med Landsbyggefonden, om hvorledes den samlede finansiering kan håndteres.
- 12a. Er der afdelinger, hvor de akkumulerede henlæggelser skønnes utilstrækkelige i relation til de forventede fremtidige udgifter vedrørende planlagt og periodisk vedligeholdelse og fornyelse?
- Der skal være øget fokus på henlæggelse til planlagt vedligeholdelse i alle afdelingerne.
- 12c. Er der afdelinger, hvor de akkumulerede henlæggelser skønnes utilstrækkelige i relation til de forventede fremtidige udgifter vedrørende tab ved fraflytning?
- Der skal være øget fokus på henlæggelser til tab ved fraflytninger i alle afdelingerne.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling:

Det overlades til Økonomi- og Erhvervsudvalget at træffe afgørelse i sagen.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Årsregnskabet blev godkendt.

Boligselskabet anmodes om til næste i møde i økonomi- og erhvervsudvalget at fremkomme med:

- 1) Forslag til nedbringelse af tomgang for ungdomsboliger.
- 2) Tilbage melding fra drøftelser med Landsbyggefonden.

Bilag

Revisionsprotokollat ny

DÆB selskabets årsregnskab 2024

DÆB sideaktiviteter årsregnskab 2024

DÆB Bestyrelsens Beretning 2024 regnskab 2024

DÆB Vedligeholdelsesplaner 2025 alle afdelinger

DÆB Hovedtal afdelinger og selskab 2024

Punkt 9: Den videre proces omkring det støttede boligbyggeri ved Skovbrynet

S2021-5668

Indledning:

Stillingtagen til om det almene boligprojekt ved Skovbrynet i Marstal skal opgives eller udsættes ind til videre.

Sagsfremstilling:

Realiseringen af det almene boligprojekt med 36 almene boliger på Skovbrynet i Marstal, har været længe undervejs. Projektets skema A blev godkendt i august 2022, og er derefter søgt realiseret. Projektets disponering af de 36 boliger på arealet fremgår af vedlagte kortbilag.

Det viste sig ikke muligt indenfor det rammebeløb, der er til rådighed for almene boliger. DÆB og fra 2025 Sydfyns Almene Boliger (SAB), har arbejdet for at finde alternative løsninger enten i privat regi og senest i form af et ændret projekt med en række besparelser. Kommunalbestyrelsen godkendte således på sit møde den 18. december 2024, at projektets 36 boliger kunne ændres, således at der opføres 24 familieboliger og 12 ældreboliger.

En ændring af projektet kræver, at der godkendes et nyt skema A med 24 familieboliger og 12 ældreboliger. Ifølge planen fra slutningen af 2024 skulle det ske senest i juni 2025.

Som opfølgning herpå har administrationen den 4. juni holdt møde med SAB, idet det ikke er muligt at holde den aftalte tidsplan for realisering af den principgodkendte projektændring. SAB har i perioden undersøgt forskellige mulighederne for realisering af projektet, som forelægges til drøftelse og beslutning.

Mulige løsninger

SAB har investeret betydelige ressourcer i forberedelserne af det almene boligprojekt, som - hvis projektet ikke kan realiseres - vil være tabt.

På den baggrund er SAB naturligvis interesseret i en at finde en gangbar løsning, som kunne være en af to følgende muligheder:

1. Projektet opgives og SAB sætter den erhvervede grund til salg - med håbet om, at en privat bygherre vil have bedre muligheder for at opføre boligerne.
2. Projektet lægges midlertidigt i dvale med en forventning og forhåbning om, at rammebeløbet udvides og/eller kombineret med en regelændring, der muliggør en ændret anvendelse af de fremtidige ø-tilskud, således at dette tilskud ikke reducerer i anskaffessummen (skaber en kunstig lav husleje), men i stedet lægges oveni anskaffessummen. Det vil de facto betyde, at de dokumenterede og fordyrende omkostninger, der er ved at bygge på Ærø, bliver nemmere at finansiere.

På mødet i Økonomi- og erhvervsudvalget den 11. august, vil administrerende direktør Thomas Jeppesen fra SAB deltage og orientere om status på projektet og uddybe de to løsningsforslag.

Historik:

Skema A for det nuværende projekt blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 24. august 2022. Sagen har der ud over været behandlet af nogle gange i forløbet og senest i Kommunalbestyrelsen den 18. december 2024.

Retsgrundlag:

Almenboligloven.

Økonomi:

Løn og økonomi oplyser, at der i budgettet er afsat 4.642 tkr. i grundkapital vedr. Skovbrynet. Beløbet blev afsat af kommunalbestyrelsen den 24.5 2023 og er derfor i 2023 prisniveau, pr. 23.7. 2025 er der udbetalt 2.348 tkr.

Kommunalbestyrelsen godkendt den 18.12 2024 at ændre projektet fra 36 til 24 familieboliger og 12 ældreboliger samt at fælleshus undlades i det fremtidige projekt.

De økonomiske konsekvenser af projektændringen er ikke indarbejdet i Ærø Kommunes budget, da den endelige økonomi kan først beregnes, når vi kender tildeling af øtilskud og den nye projektøkonomi.

I tilfælde af at projektet stoppes helt, vil der skulle tages stilling til, hvad der skal ske med den udbetalte grundkapital på 2.348 tkr. pr. 25/7-25 og de af boligselskabet afholdte udgifter.

Økonomisk påtegning:

se under økonomi

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller at der træffes beslutning om en af følgende løsninger:

1. At projektet opgives og Sydfyns Almene Boliger sætter den erhvervede grund til salg
2. At projektet lægges midlertidigt i dvale og at der tages kontakt til Social- og Boligministeriet med henblik på ændring af rammebeløb og anvendelse af ø-tilskud.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 11-08-2025

Sagen udsættes til næste møde.

Boligselskabet anmodes om at oplyse, hvad der mangler af økonomi til gennemførelse af projektet, grundens værdi og mulighed for byggepligt ved privat opførelse.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Der arbejdes videre med undersøgelse af både mulighed for salg af grunden til opførelse af private boliger og mulighed for opførelse af almene boliger. Forøgelse af maksimumbeløb for opførelse af almene boliger forventes at indgå i forhandlinger på Christiansborg i efteråret.

Supplerende sagsfremstilling:

Sekretariatet oplyser:

- at SAB har fremsendt "Kort notat om Skovbrynet - opførelse af 36 familieboliger, der er sat på pause". Notatet, der er dateret 22. august 2025, belyser spørgsmål om de økonomiske udfordringer.
- at SAB ved mail af 27. august 2025 har oplysning om, at man
 - ikke ser sig i stand til at oplyse nærmere om grundens eventuelle salgsværdi. Det skyldes at værdiansættelsen afhænger af mange parametre, vigtigst om det kan lykkes at finde en mulig køber, der også er interesseret i at overtage projektmateriale.
 - ikke har mulighed for at sælge grunden med byggepligt. Hvis et salg skal gennemføres med byggepligt, vil det kræve, at Sydfyns Almene Boliger sælger grunden til Ærø Kommune, der så kan udbyde grunden med byggepligt.

Bilag

Notat fra SAB om Skovbrynet - familieboliger, sat på pause - Til ØEU 04.09.25

Punkt 10: Lejekontrakt vedr. Ærøskøbing Havn 4F, 5970 Ærøskøbing - Turist- & Erhvervskontoret

S2025-3103

Indledning:

Stillingtagen til om lejekontrakten med Turist- & Erhvervsforeningen skal indgås uden betaling af leje.

Sagsfremstilling:

I 2014 blev indgået en lejekontrakt mellem Udviklingsfonden og Ærø Kommune om lejemålet, hvor Turist- & Erhvervsforeningen har til huse.

Indtil 31.12.2024 har Udviklingsfonden opkrævet husleje ved Ærø Kommune for lejemålet. Lejekontrakten blev i 2014 indgået med en årlig leje på 63 tkr. Fremskrevet, er beløbet i 2025; 75 tkr. Lejebeløbet vurderes at svare til markedslejen.

Ærø Kommune har imidlertid ikke viderefaktureret beløbet over årene til Turist- & Erhvervsforeningen, og bygningen har således været stillet vederlagsfrit til rådighed for foreningen. Forbrug er afregnet separat.

Der foreligger ikke en formel beslutning vedr. fastsættelse af leje for lejemålet, men med opløsning af partnerskabsaftalen mellem Ærø Kommune og Udviklingsfonden skal der indgås en ny lejekontrakt med Turist- & Erhvervsforeningen.

Historik:

Kommunalbestyrelsen besluttede den 19.02.2025 at ophæve partnerskabsaftalen og indgå individuelle lejemål for bygningsmasse og arealer i stedet.

Retsgrundlag:

Da der er tale om en forening, der udfører en aktivitet, som kommunen selv må varetage, vurderes det ikke at være i strid med kommunalfuldmagten af stille lejemålet vederlagsfrit til rådighed for foreningen.

Tværgående politikker:

Ingen.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Der er i forbindelse med ophævelse af partnerskabsaftalen taget stilling til den afledte økonomi, så indgåelse af en lejekontakt med en leje på 0 kr. har ikke afledt økonomisk betydning. Opkrævning af leje vil medføre en merindtægt på 75 tkr. (2025-niveau).

Lejer betaler selv alle forbrugsudgifter, uanset det fastsatte lejebeløb.

Økonomisk påtegning:

Løn og Økonomi bemærker, at indgåelse af en lejekontrakt med en leje på 0 kr. til Turist og Erhvervsforeningen, vil betyde en mindre udgift for kommunen på årligt 75 t.kr. i 2025 prisniveau.

Budgettet for 2026-29 vil blive reguleret via en teknisk korrektion inden 2. behandling af budgettet.

Sagen afgøres af:

Økonomiudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at der tages stilling til om lejemålet fortsat skal stilles vederlagsfrit til rådighed for Turist- & Erhvervsforeningen, eller der skal betales markedsleje.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Der opkræves leje og tilskuddet øges tilsvarende til Turist- og erhvervsforeningen, som finansieres af erhvervsfremmepuljen.

Punkt 11: Stillingtagen til trafiksanering af Reberbanen i forbindelse med etablering af overkørsler på erhvervsejendomme

S2024-3466

Indledning:

Stillingtagen til trafiksanering af Reberbanen som forudsætning for at give mulighed for dispensation fra lokalplan 123-5 - Nyt erhvervsområde ved Reberbanen § 5.5 til etablering af overkørsler på erhvervsejendomme.

Sagsfremstilling:

I forbindelse med behandling af ansøgning fra ejeren af Reberbanen 59c om etablering af 2 overkørsler, besluttede Kommunalbestyrelsen på deres møde den 19. februar 2025 at Teknik-, miljø- og havneudvalget skal lave en samlet trafikplan for erhvervsområdet, som støder op til Reberbanen, der kan danne grundlag for en dispensation fra Lokalplan 123-5 - Nyt erhvervsområde ved Reberbanen til etablering af to overkørsler ved Reberbanen 59 c.

Administrationen har derfor indgået aftale med Vita Ingeniører om at udarbejde en samlet trafikvurdering af Reberbanen inklusiv forslag til løsninger.

Trafikvurdering

Vita Ingeniører har udarbejdet en Trafikvurdering af Reberbanen ud fra følgende forudsætninger:

- Reberbanen skal kunne håndtere den fremtidige udvikling af Marstal som beskrevet under historik.
- Der skal kunne etableres to overkørsler til alle erhvervsgrunde langs med Reberbanens sydside.

Trafikvurderingen peger på en række problemstillinger i forhold til trafikafviklingen på Reberbanen i dag og en fremtidig kraftigere trafik.

- Reberbanen er for smal. Vejbanen på Reberbanen er i dag 5,1-5,6 m bred.
 - For at kunne leve op til minimumsbredden for veje med 50 km/t skal vejbredden være på 6,5 m uden cykeltrafik og 8,5 med cykeltrafik.
- Hele erhvervsområdet bør være afmærket som by/tættere bebygget område.
 - Park og vej har flyttet byzoneskiltet frem til Knasterbjergvej, således at hele Reberbanen nu er afmærket som tættere bebygget område. Forslaget gennemgås derfor ikke yderligere i dagsordenspunktet.
- Der er ingen cykelstier eller fortove langs Reberbanen. Reberbanen er i forvejen for smal til at to lastbiler kan mødes uden at den ene undviger ud i rabatten. Der er følgende forslag til en fremtidig sikring af de bløde trafikanter:
 - Øverste Midtmarksvej fra Bakkevej til Nederste Midtmarksvej ændres til cykelvej med beboerkørsler tilladt.
 - Skolevej til Solkrogen - der etableres dobbeltrettet fællessti
 - Krydset Øverste Midtmarksvej - Nederste Midtmarksvej - Krydset omlægges så krydsningen af Reberbanen kommer til at ligge i forbindelse med Skolevej. Der etableres en dobbeltrettet sti syd om matrikel 170 og branddammen.
 - Reberbanens nordlige side: Der etableres fortov fra Skolevej til busstoppestedet ved Ærø Turist.
 - Skolevej: Overvej tiltag for lette trafikanter på Skolevej mellem Reberbanen og Møllevejen.
- Oversigtsforholdene fra Øverste Midtmarksvej mod øst er stærkt begrænset. Fra Skolevej er oversigtsforholdene mod vest begrænset pga. beplantning.
 - Det foreslås at radierne i S-kurven mellem Øverste Midtmarksvej og Skolevej gøres større. Det giver bedre oversigtsforhold og giver plads til et fortov nord for Reberbanen.
- Branddammen ligger inden for vejens sikkerhedszone
 - Det foreslås at der opsættes autoværn langs branddammen, da den ligger inden for vejens sikkerhedszone.

Udbedring af alle opmærksomhedspunkterne fra trafikvurderingen forudsætter kørebaneudvidelse, nye stier, nye fortove og forlægninger af vejen er omkostningstunge løsninger.

Derfor er der i trafikplanen skitseret 4 forslag til hvordan en trafiksanering af Reberbanen kan ske.

Forslag 1 - Etablering af overkørsler til matrikel 138b og 139 h - anslået pris 880.000 kr.

Forslaget skal betragtes som en midlertidig løsning ind til forslag 2, 3 eller 4 kan gennemføres.

Forslag 1 forholder sig til problemstillingerne beskrevet i trafikvurderingen på følgende områder:

- Mulighed for 2 overkørsler ved erhvervsgrundene 138b og 139h
- Reberbanen er for smal.
 - Den eksisterende kørebanebredde på Reberbanen fastholdes. Det forventes at det vil medføre følgende problemstillinger:
 - De vil være svært for to lastbiler at mødes på strækningen forbi matrikel 138b, da det ikke er muligt at vige ud i den nordlige rabat på denne strækning pga. overkørslerne. Dette er problematisk, da det vil skabe usikkerhed om hvem der skal holde tilbage for hvem. Endvidere vil nogen måske forsøge at vige ud i rabatten i sydsiden af Reberbanen, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, da der kan være biler der holder i overkørslen. Der vil også kunne opstå kødannelse på Reberbanen, og i værste fald bakkende lastbiler.
- Sikring af de lette trafikanter
 - Etablering af fortov i forlængelse af busperronen
 - Etablering en trafiksikker løsning for cyklister på Reberbanen, forudsætter etablering af en cykelvej på Øverste Midtmarksvej samt på kørebanen på Reberbanen. Dette er ikke inkluderet i prisen.
- Forbedring af oversigtsforhold ved Reberbanen
 - Der etableres standsningsforbud på nordsiden af Reberbanen ud for Stark.
- Øvrig sikring
 - Autoværn ved dammen
- Afvanding
 - Der skal etableres ny afvanding lokalt ved overkørsler.
- Andet
 - Desuden anbefales det, at der erhverves jord i et bælte langs sydsiden af Reberbanen, fra Knasterbjergsvej til udkørslen ved Øverste Midtmarksvej, for at kunne udvide vejen på et senere tidspunkt. Meromkostning anslået til 100 tkr., der ikke indgår i forslags 1's samlede anslåede pris.

Forslag 2 - Udvidelse af Reberbanen fra matrikel 139f til 139g - Anslået pris 2.030.000

Forslaget betragtes som en midlertidig løsning, da Reberbanen bør udvides i takt med at overkørslerne til matrikel 139f og 139g etableres.

Forslag 2 forholder sig til problemstillingerne beskrevet i trafikvurderingen på følgende områder:

- Mulighed for 2 overkørsler ved erhvervsgrundene.
- Reberbanen er for smal.
 - Kørebanearealet udvides fra 5,1-5,4 m til 6,5 m på strækningen af matrikel 139f til 139g. Udvidelsen af kørebanen er tilrådelig, da der sættes kantsten i den nordlige side af kørebanen, således det ikke er muligt at vige ud i den nordlige rabat på denne strækning. Dette forudsætter, at der erhverves jord til udvidelsen.
 - Vejbelysningen flyttes ud i den nye rabat, hvor kørebanen udvides.
- Sikring af de lette trafikanter
 - Etablering af fortov i forlængelse af busperronen.
 - Etablering en trafiksikker løsning for cyklister på Reberbanen, forudsætter etablering af en cykelvej på Øverste Midtmarksvej samt på kørebanen på Reberbanen. Dette er ikke inkluderet i prisen.
- Forbedring af oversigtsforhold ved Reberbanen
 - Som i forslag 1
- Øvrig sikring
 - Autoværn ved dammen
- Afvanding
 - Der bør etableres ny vejafvanding.
 - Der skal etableres ny afvanding lokalt ved overkørsler.

Derudover anbefales det, at man sikrer sig resten af arealerne syd for Reberbanen fra krydset med Knasterbjergvej til krydset med Øverste Midtmarksvej, for at kunne udvide kørebanen på et senere tidspunkt. Ved erhvervelse af arealerne på et senere tidspunkt skal der budgetteres med en øget omkostning på 55.000 kr.

Forslag 3 - Udvidelse af Reberbanen fra Knasterbjergvej til Øverste Midtmarksvej - Anslået pris 3.910.000 kr.

Forslag 3 forholder sig til problemstillingerne beskrevet i trafikvurderingen på følgende områder:

- Mulighed for 2 overkørsler ved erhvervsgrundene.
- Reberbanen er for smal.

- Kørebanearealet erhverves og udvides fra 5,1-5,4 m til 6,5 m på strækningen af Knasterbjergvej til Øverste Midtmarksvej. Udvidelsen af kørebanen er tilrådelig, da der sættes kantsten i den nordlige side af kørebanen, således det ikke er muligt at vige ud i den nordlige rabat på denne strækning.
- Vejbelysningen flyttes ud i den nye rabat, hvor kørebanen udvides.
- Sikring af de lette trafikanter
 - Etablering af fortov fra Skolevej til busperonnen.
 - Etablering en trafiksikker løsning for cyklister på Reberbanen, forudsætter etablering af en cykelvej på Øverste Midtmarksvej samt på kørebanen på Reberbanen. Dette er ikke inkluderet i prisen.
- Forbedring af oversigtsforhold ved Reberbanen
 - Som forslag 1
- Øvrig sikring
 - Autoværn ved dammen.
- Afvanding
 - Der bør etableres ny vejafvanding.
 - Der skal etableres ny afvanding lokalt ved overkørsler.

Forslag 4 - 2 minus 1 vej på Reberbanen fra Knasterbjergvej til Solkrogen - Anslået pris 1.100.000

Forslag 4 supplerer forslag 1 med etablering af 2 minus 1 vej og hastighedssænkning på Reberbanen.

- Mulighed for 2 overkørsler ved erhvervsgrundene.
- Reberbanen er for smal.
 - Den eksisterende kørebanebredde på Reberbanen fastholdes. Men der etableres 2 minus 1 vej fra Knasterbjergvej til Solkrogen. En forudsætning for etablering af 2 minus 1 vej, er at der laves lokal hastighedsbegrænsning på 40 km/t
 - Etablering af 2 minus 1 vej kan videreføres til Skolevej. Dette er ikke inkluderet i prisen.
- Sikring af de lette trafikanter
 - Etablering af fortov i forlængelse af busperonnen. Det er muligt at supplere med fortov fra stoppestedet frem til Skolevej. Dette er ikke medregnet i overslagsprisen.
 - Etablering af 2 minus 1 vej sikrer en trafiksikker løsning for cyklister på Reberbanen.
- Forbedring af oversigtsforhold ved Reberbanen
 - Etablering af 2 minus 1 vej på Reberbanen betyder, at bilerne skal deles om vejbanen og holde tilbage for modkørende. Det forudsætter en forbedring af mødesigtet. Det forudsætter at der etableres et standsningsforbud i den nordlige side af Reberbanen fra Skolevej til busperonnen og at hastigheden nedskiltes til 40 km/t.
- Øvrig sikring
 - Autoværn ved dammen
- Afvanding
 - Der skal etableres ny afvanding lokalt ved overkørsler.

Ulrich Steffen Hansen, VITA ingeniører, der har udarbejdet trafikvurderingen, vil præsentere forslagene på Teknik-, miljø- og havneudvalgets møde.

Administrativ vurdering af forslagene:

Administrationen vurderer, at det vil være nødvendigt at gennemføre minimum forslag 1, som forudsætning for efterfølgende at give en dispensation til etablering af to overkørsler ved erhvervsgrundene på sydsiden af Reberbanen. Administrationen anbefaler dog, at såfremt løsning 4 kan opnå Fyns Politis accept, at det er den løsning der gennemføres, idet den vil give en bedre samlet trafikafvikling, der tager hensyn til cyklister.

I tillæg hertil anbefales det, at der i samme forbindelse erhverves jord langs sydsiden af Reberbanen, så den fremtidige udvidelse af vejbanen bliver mulig.

Historik:

Reberbanen er den ene af de to indfaldsveje til Marstal. Reberbanen fører til bymidten, Hotel Ærø, Navigationsskolen og Marstal Havn, færge og Eriks Hale.

På strækningen mellem Knasterbjergvej og Øverste Midtmarksvej, er der etableret et erhvervsområde. Erhvervsområdet syd for Reberbanen er et nyt område, der består af 3 kommunale erhvervsgrunde som alle er solgt. Heraf er én under udvikling og bebyggelse. To af grundene er endnu ikke bebygget.

Jf. den nuværende Lokalplan 123-5 - Nyt erhvervsområde ved Reberbanen, må der kun etableres 1 overkørsel til hver grund. Kommunalbestyrelsen kan dog tillade, at der etableres flere overkørsler, når særlige forhold efter Kommunalbestyrelsens skøn taler herfor.

Ejeren af Reberbanen 59c har ansøgt om etablering af to indkørsler til ejendommen. Et flertal i Teknik-, miljø- og

havneudvalget indstillede, at der gives afslag med argumentation om at etablering af 2 overkørsler vil påvirke trafikikkerheden på Reberbanen negativt, og at der ikke var særlige forhold ved den fremtidige drift af ejendommen, der kunne tale for to overkørsler. Hermed kan der ikke dispenseres fra lokalplanen. Sagen blev hævet til Kommunalbestyrelsen. Økonomi- og erhvervsudvalget besluttede den 6. feb. 2025, at det skulle indstilles at følge mindretallet i Teknik-, Miljø- og Havneudvalget, således at der skulle gives tilladelse til 2 overkørsler. Kommunalbestyrelsen besluttede den 19. februar 2025, at der skal gives tilladelse til 2 overkørsler og at Teknik-, Miljø- og Havneudvalget skal udarbejde en samlet trafikplan for området.

Retsgrundlag:

Planloven.

Lov om offentlige veje.

Bekendtgørelse om vejafmærknings anvendelse.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Udførelse af Forslag 4 anslås til at koste 1,1 mio. kr. Opkøb af jord til sikring af en senere udbygning af Reberbanen vil koste 100.000 kr. Den samlede sum er 1,2 mio. kr. Det indstilles, at udgiften finansieres som en tillægsbevilling af kassen jf. Kommunalbestyrelsens beslutning af 19. februar 2025.

Økonomisk påtegning:

Løn og Økonomi bemærker, at der ikke er afsat budget til udbedring af trafikikkerheden på området omkring Reberbanen.

Evt. godkendelse af forslag 4 vil kræve en tillægsbevilling på 1,2 mio.kr. finansieret af kassen.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og erhvervsudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller at:

- Forslag 4 gennemføres.
- At jorden syd for Reberbanen opkøbes til sikring af en senere udvidelse af Reberbanen.
- At udgiften på 1,2 mio. kr. finansieres som en tillægsbevilling af kassen jf. Kommunalbestyrelsens beslutning af 19. februar 2025.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 19-08-2025

Et flertal i Teknik-, miljø- og havneudvalget bestående af Leo Holm, Ole Wej Petersen, Inga Blom Thomas og Jens Weiss anbefaler:

- At forslag 4 med 2 minus 1 vej gennemføres.
- At jorden syd for Reberbanen opkøbes til sikring af en senere udvidelse af Reberbanen.
- At udgiften på 1,2 mio. kr. finansieres som en tillægsbevilling af kassen jf. Kommunalbestyrelsens beslutning af 19. februar 2025.
- at sagen oversendes til prioriteringsdebatten

Johannes Renneberg anbefaler forslag 1.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Indstillingen fra flertallet i Teknik-, Miljø- og havneudvalget blev godkendt og sagen oversendes til prioriteringsdebatten.

Bent Juul Sørensen ønskede løsning 1.

Bilag

Reberbanen - oplæg - 19.8.2025

Tegninger Reberbanen forslag 1-4

2025-06-10 Trafikvurdering Reberbanen revideret

Godkendelse fra Fyns politi

TSR Trin III Reberbanen_Sluterklæring

Punkt 12: Prioritering af trafikikkerhedstiltag

S2023-5465

Indledning:

Udvalget bedes tage stilling til prioriteringen af trafikiltag og at de afsatte midler puljes og anvendes samlet i 2026.

Sagsfremstilling:

Trafikikkerhedsplanen indeholder en prioriteret liste over de foreslåede trafikiltag. Prioriteringen er lavet ud fra en vurdering af hvilke projekter der vil have størst trafikikkerhedsmæssig nytteværdi for pengene. Her er indgået en række parametre såsom tryghed, antal af uheld, målt hastighed og trafikmængde.

Listen fremgår af trafikikkerhedsplanen som vedlagt som bilag, og nedenfor er en oversigt over administrationens bemærkninger til de enkelte forslag. Her fremgår det bl.a. at nogle forslag er gennemført, mens det anbefales at andre afventer andre forhold som f.eks. udviklingsønsker om stier, udviklingen af et område som helhed mm.

Trafikikkerhedsplanens formål er at forbedre trafikikkerheden i landsbyer på Ærø. Da landsbyerne har en række fællestræk, har ønsket og forventningen været at finde løsningsforslag, som kan implementeres flere steder.

Tidligere arbejde med trafikikkerhed har været udfordret af de fysiske forhold i landsbyerne. Boligerne ligger mange steder tæt ud til vejen, og kuperet terræn skaber dårlige oversigtsforhold. Disse faktorer har gjort det vanskeligt at implementere trafikikkerhedsforanstaltninger uden at gå på kompromis med pladsen til bløde trafikanter, eller uden at forårsage øget støj og potentielle skader på bygninger. Vejene igennem landsbyerne er simpelthen ikke dimensioneret til nutidens trafikmængde og størrelse på køretøjerne.

Da fokus for arbejdet med trafikikkerhedsplanen var trafikikkerheden i landsbyerne, anbefaler administrationen, at tiltagene ved landsbyerne prioriteres. Derudover er det administrationens vurdering, at de afsatte midler på i alt 1 mio. kr. over 4 år, ikke rækker til at etablere hævede flader ved alle de foreslåede landsbyer i trafikikkerhedsplanen. Administrationen anbefaler at de følgende placeringer af hævede flader prioriteres:

- **Dunkær:** Den østlige side af Dunkær, fordi bilerne har et langt stykke fra Marstal, hvor bilisterne har vænnet sig til at være oppe i fart. Derudover er der trafik til og fra autoværkstedet ved Dunkær, der kan tale for at få sænket hastigheden inden man når svinget ved Dunkær Kro.
- **St. Rise:** Den vestlige side af St. Rise. Strækningen mellem Olde og St. Rise er forholdsvis lige, og kan invitere til at trafikanter når St. Rise med en forholdsvis høj hastighed.
- **Olde:** Olde på begge sider. Som gennemgået ovenfor er stykket mellem St. Rise og Olde forholdsvis lige, og der er ikke et tydeligt incitament til at sænke hastigheden ud over skiltningen. På den vestlige side af Olde kan de hævede flader være med til at trafikanter kommer ud af Olde med lavere fart. Det vurderes at være en fordel i forhold til trafikikkerheden ved krydset ved Olde Mølle og trafikken til genbrugspladsen. Det antages også, at det kan have betydning for at trafikanter når til den østlige side af Tranderup med en lavere hastighed. I denne vurdering er medtaget at en stor del af Olde kun har hovedlandevejen. Der er ikke en mindre trafikeret bagvej, som ved de fleste andre landsbyer.
- **Bregninge:** Bregninge på begge sider. Bregninge har kun hovedlandevejen som færdselsåre, og dermed ikke en mindre trafikeret bagvej som flere af de andre landsbyer. Fra den østlige side ankommer trafikanterne af et forholdsvis lige stykke, og den stejle bakke kan være med til at trafikanterne ikke kommer ordentlig ned i fart, inden de rammer Bregninge. Fra den vestlige side, er der tilsvarende et forholdsvis langt og åbent stykke inden trafikanterne rammer Bregninge. Derfor anbefales det, at der etableres hævede flader i begge sider.

Administrationen har valgt at anbefale at følgende placeringer gives 2. prioritet:

- **Dunkær:** Den vestlig side af Dunkær og den østlige side af St. Rise. På strækningen mellem Dunkær og Rise er der i forvejen nedskiltet hastighed til 60 km/t, og der er i de senere år lavet forbedringer af busholdepladserne i Dunkær. Der er således allerede gjort tiltag som gør at administrationen vurderer at de afsatte midler bør prioriteres andetsteds.
- **Vindeballe:** Den vestlige side af Vindeballe - På strækningen ind mod Vindeballe er der nedskiltet hastighed til 60 km/t. Data fra hastighedsanalysen viser at der bliver kørt for stærkt, men da der er lignede hastighederne ved indgangene til de andre landsbyer, vurderes det at de afsatte midler bør bruges andetsteds.
- **Tranderup:** Den østlige side af Tranderup. Det primære argument er, at en placering af en hævet flade ved den vestlige side af Olde, forventes også at have en effekt på den østlige side af Tranderup. Derfor nedprioriteres

placeringen ved den østlige side af Tranderup til fordel for den vestlige side af Olde. I afvejningen af placering har også indgået at Olde er en "lige by" i modsætning til Tranderup, som har to skarpe sving, der er med til at sænke hastigheden gennem byen.

Ved at placere en hævet flade ved den vestlige side af Olde, antages det at trafikanter kommer ud af Olde med en lavere hastighed, og at dette derfor vil have betydning for hastigheden ind i Tranderup fra den østlige side.

Trafikken der kommer mod den østlige side af Tranderup, kan komme tre steder fra.

- Fra Ærøskøbing. For de trafikanter gælder, at de lige har drejet i krydset ved Olde Mølle, og det antages at de må være "nede i fart" og ikke når Tranderup med høj hastighed. Yderligere kan krydset ned til genbrugspladsen være med til at sænke hastigheden et stykke længere, da der ofte skal gives plads til at andre trafikanter skal dreje af.
 - Fra genbrugspladsen. For de trafikanter vurderes det, at det er begrænset hvor højt op i fart man kommer inden man når til Tranderup.
 - Fra Olde. Her kan trafikanter i dag opnå en høj hastighed igennem Olde, men hvis der laves hævede flader ved indgangene til Olde, bliver trafikanter først presset ned til 50 km/t, og selv hvis de øger hastigheden gennem Olde, bliver trafikanterne igen presset ned på vej ud af Olde.
- **Søby**, Indkørsel fra Østerbro - Det anbefales af afvente denne placering, da trafikikkerhedsplanen primære fokus er på landsbyerne.

Derudover anbefaler administrationen at følgende tiltag afventer:

- Flytning af busstoppestedet ved Gæstgiveriet i Bregninge - Administrationen begrundet det med, at trafikikkerhedsplanen anbefaler at de afsatte midler prioriteres, så der sker en ensartet udbredelse af tiltag.
- Etablering af midterhelle ved Dunkærgade/Vestballevej - Administrationen begrundet det med, at trafikikkerhedsplanen anbefaler at de afsatte midler prioriteres, så der sker en ensartet udbredelse af tiltag.

Desuden kan en række af de foreslåede initiativer iværksættes indenfor Park og Vejs driftsramme.

Samlet ser den administrative anbefaling således ud.

Prioritet	Lokalitet	Opgave / type projekt	Anlægsoverslag	Administrationens anbefaling
1	Bregninge, busstop	Ventearreal ved busstop, flytning af buskur og nye fliser	20.000,-	Det vurderes at anlægsoverslaget er for lavt. Det anbefales at de afsatte midler prioriteres til andre tiltag, og at tiltaget afventer.
2	Trappeskovvej	Udvidelse af 60 km/t zone, flytning af eksist. Tavle + opsætning af 2 ekstra tavler	15.000,-	Udgiften afholdes af Park & Vejs driftsramme
3	Marstal, Møllevejen/Græsvænge	Forenkling af skiltning i kryds, og markering af vejforløb	15.000,-	Udgiften afholdes af Park & Vejs driftsramme
4	Ærøskøbing Vestre Allé	Forbedre oversigt ved krydsningspunkt,	20.000,-	Udgiften afholdes af Park & Vejs driftsramme

		beskæring og flytning af tavle		
5	Vråvejen	Alternativ rute for lette trafikanter udenom Vråvejen	50.000,-	Der er i 2025 etableret en sti for gående. Det anbefales derfor ikke at gøre yderligere for nuværende.
6	Tranderup Kirke	Opsætning af skiltning med o-tavler	15.000,-	Udgiften afholdes af Park & Vejs driftsramme
7	Marstal, Møllevej/Skolevej	Forbedre oversigtsforhold	15.000,-	Det anbefales at dette tiltag afventer. Begrundelse for dette er et igangværende arbejde vedr. overkørsler på Reberbanen, og at der er indsendt et politisk budgetforslag vedr. cykelsti til prioriteringsdebatten for budget 2026-29.
8	Store Rise, 90 graders sving	Opsætning af skiltning med o-tavler	15.000,-	Udgiften afholdes af Park & Vejs driftsramme
9	Krydset Dunkærvej/Vestballevej	Midterhelle ved T-kryds	75.000,-	Det anbefales at de afsatte midler prioriteres til andre tiltag.
10	Bregninge, byporte	Etablering af 2 hævede flader ved byskilte langs landevej	300.000,-	Det anbefales at dette etableres i 2026
11	Vindeballe	Etablering af hævet flade ved vestlige byskilt langs landevej	150.000,-	Det anbefales at de afsatte midler prioriteres til andre tiltag.
12	Søbygård	Forbedring af parkeringsforhold, skiltning for busparkering	10.000,-	Udgiften til forbedring af skiltning afholdes af Park & Vejs driftsramme. Det anbefales at det resterende afventer. Det bemærkes at der er indsendt et politisk budgetforslag vedr. busparkering ved Søbygård til prioriteringsdebatten for budget 2026-29.

13	Tranderup, byport	Etablering af hævet flade ved østlige byskilt langs landevej	150.000,-	Det anbefales at de afsatte midler prioriteres til andre tiltag.
14	Ommel	Synliggøre byzone, supplerende byzonetavle og beskæring	10.000,-	Udgiften afholdes af Park & Vejs driftsramme
15	Dunkær byporte	Etablering af 2 hævede flader ved byskilt langs landevej	300.00,-	Det anbefales at der i 2026 etableres en hævet flade ved den østlige indgang til Dunkær. Udgiften anslås til 150.000 kr.
16	Olde	Etablering af 2 hævede flader ved byskilte langs landevej	300.000,-	Det anbefales at dette etableres i 2026
17	Søby, Østerbro	Etablering af hævet flade i krydset Søby Landevej/Søby Midtvej	150.000,-	<p>Det anbefales at de afsatte midler prioriteres til andre tiltag. Søby er ikke i fokusområdet i trafiksikkerhedsplanen, da byen ikke er en landsby.</p> <p>Det bemærkes at der er indsendt et administrativt budgetønske vedr. helhedsplan for Søby til prioriteringsdebatten for budget 2026-29</p>
18	Store Rise, byporte	Etablering af 2 hævede flader ved byskilte langs landevej	300.000,-	Det anbefales at der i 2026 etableres en hævet flade ved den vestlige indgang til St. Rise. Udgiften anslås til 150.000 kr.
19	Marstal, møllevejen byport	Byport med midterhelle	350.000,-	<p>Det anbefales at dette tiltag afventer.</p> <p>Begrundelse for dette er et igangværende arbejde vedr. overkørsler på Reberbanen, og at der er indsendt et politisk budgetforslag vedr. cykelsti til</p>

				prioriteringsdebatten for budget 2026-29.
20	Tranderupvej/Tranderupgade	Ombygning af kryds	Ikke prissat, vurderes uforholdsmæssigt omkostningstungt	Anbefales ikke at etablere

Historik:

I 2024-25 er der udarbejdet en trafikikkerhedsplan, som blev endeligt godkendt den 26. marts 2025 af kommunalbestyrelsen. På prioriteringsdebatten vedr. budget 2025-2028 blev der afsat 250 t.kr. om året til at gennemføre trafikikkerhedsplanens løsningsforslag.

Økonomi:

Der er i budget 2025-2028 afsat 250 t.kr. om året til at gennemføre trafikikkerhedsplanens løsningsforslag.

Det anbefales, at de foreslåede initiativer gennemføres på en gang i 2026, således at de større anlæg af hævede falder kan udbydes som et samlet projekt. Dette dels for at få etableret de foreslåede tiltag som en samlet løsning for at opnå så stor en effekt som muligt, og dels med sigte på via et fælles udbud at opnå mere attraktive priser på anlægget.

Det vil kræve at anlægsbudgettet fra 2025 overføres til 2026 tilsvarende anlægsbudget for 2027 og 2028 fremrykke til 2026.

Etablering af 2 hævede flader i Bregninge og 2 hævede flader i Olde, samt 1 hævet flade i det østlige Dunkær og 1 hævet flade i det vestlige Rise vil beløbe sig på 1 mio. kr. inkl. uforudsete udgifter.

Økonomisk påtegning:

Løn og Økonomi påtegner, at der er afsat 250 t.kr. i budgettet vedr. Trafikkerhedsplan i 2025, 2026, 2027 og 2028. Beløbet er i 2025 prisniveau.

Flyt af budget fra 2025 til 2026 kræver en negativ tillægsbevilling i 2025. (kræver godkendelse af KB)

Flyt af budget fra 2027 og 2028 til 2026, samt tilførsel af budget fra 2025 til 2026 vil ske som en teknisk korrektion ved godkendelse af budget 2026-29.

Budget 2025 nedskrives med 250 t.kr.

Budget 2026 opskrives med 750 t.kr.

Budget 2027 nedskrives med 250 t.kr.

Budget 2028 nedskrives med 250 tkr.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø- og havneudvalget. Det er dog Kommunalbestyrelsen som skal godkende eventuelle tillægsbevillinger om flytning af midler mellem de forskellige budgetår. Overflytning kan ske såfremt Kommunalbestyrelsen godkender flytning i form af tillægsbevilling.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller,

- at administrationens prioritering af trafiktiltag godkendes

- at det godkendes at de prioriterede trafiktiltag gennemføres samlet i 2026 og at de afsatte midler på i alt 1 mio. kr. i perioden 2025-2028 henholdsvis overføres og fremrykke så de kan anvendes samlet i 2026.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 19-08-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler:

- at administrationens forslag til prioritering af trafiktiltag godkendes
- at det godkendes at de prioriterede trafiktiltag gennemføres samlet i 2026 og at de afsatte midler på i alt 1 mio. kr. i perioden 2025-2028 henholdsvis overføres og fremrykke så de kan anvendes samlet i 2026.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Bilag

Ærø trafiksikkerhedsplan ver. 2.0

Stamblade - Trafiksikkerhedsplanen

Kort over placering af hævede flader

Punkt 13: Godkendelse af strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav

S2024-876

Indledning:

Strategisk-fysisk udviklingsplan (SFU) for Geopark Det Sydfynske Øhav forelægges til godkendelse.

Sagsfremstilling:

I 2023/2024 udarbejdede de fynske kommuner i regi af Destination Fyn en fælles udviklingsplan med det overordnede formål at skabe grundlag for et markant løft af turismen på Fyn og Øerne frem mod 2030. Udviklingsplan for Fyn & Øerne blev udført i et samarbejde med Dansk Kyst- og Naturturisme og Realdania.

Planen er mere end en turismestrategi, idet formålet er at bygge bro mellem de turisme- og planstrategiske perspektiver. For at sikre, at principperne i udviklingsplanen hurtigt kunne udmøntes i konkrete tiltag, der kan styrke Fyn og Øerne, blev der parallelt med færdiggørelsen og offentliggørelsen igangsat fem åbningstræk. Åbningstrækkene er fem strategisk-fysiske udviklingsplaner, hvoraf den for Geopark Det Sydfynske Øhav er den ene.

Den strategisk-fysiske udviklingsplan for Geoparken er, i lighed med den overordnede udviklingsplan, støttet af Dansk Kyst- og Naturturisme, Realdania og Destination Fyn, men gennemført af Geopark-sekretariatet.

Selve udviklingsplanen er udarbejdet af NIRAS i samarbejde med Norrøn og Line Wagner Consult, som i den forbindelse har stået for afholdelse af tre workshops med deltagelse af interessenter i form af aktører, lodsejere og kommunale medarbejdere. Desuden har der været nedsat en styregruppe og en arbejdsgruppe med repræsentation fra de fire kommuner, Naturstyrelsen, Destination Fyn og Dansk Kyst- og Naturturisme. Geoparkens bestyrelse er løbende blevet orienteret om arbejdet.

Nu foreligger den endelige strategisk-fysiske udviklingsplan, og der er ligeledes udarbejdet forslag til et koncept for wayfinding for Geoparken. I processen er der desuden udarbejdet to delrapporter - "Strategisk potentialeanalyse" og "Vision og strategisk afsæt". Begge delrapporter indgår i den endelige rapport, ligesom wayfinding konceptet er illustreret i de enkelte potentialeplaner.

Den strategisk-fysiske udviklingsplan er delt i 3 sektioner:

1. Første sektion: Vision, mål og strategi

Sektionen indeholder en gennemgang af de visioner, der har dannet afsæt for processen, og de målsætninger, der er formuleret undervejs. Derudover introduceres fire målgrupper med særligt potentiale, ligesom otte strategiske indsatsområder præsenteres.

2. Anden sektion: Planlægning

Sektionen introducerer Geopark-området inddelt i anvendelseszoner baseret på metoden "Længe Leve Landskabet". Anvendelseszonerne indikerer potentialerne for planlægning af tiltag i forhold til områdernes sårbarhed, karakter og oplevelsesværdi. I stor skala angives principper for og forslag til udvikling af en sammenhængende rekreativ infrastruktur og et tydeligt formidlings hierarki på tværs af Geoparken. Med afsæt i 10 udpegede oplevelsesområder med særligt potentiale for udvikling af geoturisme zoomes der herefter ind på seks udvalgte områder:

- Det Sydfynske Øhav
- Den Sydfynske Højderyg
- Svendborg Sund og Svendborg Geohavnepark
- Gudmekongens Land, Damestenen og Klintholm Kalkgrave
- Sydlangeland
- Spidsen af Ærø

For hvert område præsenteres en selvstændig potentialeplan, som giver konkrete forslag til, hvordan områdernes stedbundne potentialer kan udfoldes og skabe grundlag for nye attraktioner og oplevelser for både lokale og turister. Det to første potentialeplaner, "Det Sydfynske Øhav" og "Den Sydfynske Højderyg", vil involvere Faaborg-Midtfyn Kommune.

3. Tredje sektion: Fra plan til realisering

Den sidste sektion giver på overordnet niveau forslag til, hvordan den strategisk-fysiske udviklingsplan kan realiseres, dels på et tværkommunalt niveau med fælles strategiske indsatser, dels i form af lokale udviklingsforløb for hver af de seks potentialeplaner.

Historik:

Geopark-sekretariatet præsenterede status for arbejdet med, og overvejelserne omkring - den strategisk-fysiske udviklingsplan, på kommunalbestyrelsens temamøde den 7. maj 2025.

Retsgrundlag:

Ingen.

Tværgående politikker:

Ærø Kommunes Udviklingsstrategi 2022-2025. Pejlemærkerne for natur og miljø, Ærø som feriedestination og for bosætning.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Mulige projekter i forbindelse af planen vil blive forelagt politisk, som konkrete projekter. Økonomi i forbindelse med realisering vil indgå i fremtidige budgetønsker og prioriteringer.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at Strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav godkendes.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 19-08-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at Strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav godkendes.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Bilag

Udkast til strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav

Punkt 14: Fællesregulativ for vandforsyninger i Ærø Kommune - Vandværksregulativ

S2024-477

Indledning:

Der foreligger nyt fællesregulativ for vandværkerne i Ærø Kommune til godkendelse.

Sagsfremstilling:

Ærø Vandråd har anmodet kommunen om at vedtage et nyt vandværksregulativ til erstatning for det gældende regulativ, der er fra 2020.

Fællesregulativ for vandforsyninger i Ærø Kommune gælder for Søby Vandværk a.m.b.a, Bregninge Vandværk a.m.b.a, Ærøskøbing Vandværk a.m.b.a. Rise Vandværk a.m.b.a og Ærø Vand A/S.

Fællesregulativet er opdateret med ny lovgivning, i henhold til vejledninger fra henholdsvis Danske Vandværker og DANVA, samt aktuelle domme og afgørelser på vandforsyningsområdet. Ændringerne er markeret med gult i vedhæftede bilag.

Forslag til nyt fællesregulativ er behandlet af Ærø Vandråd og efterfølgende indstillet godkendt til kommunalbestyrelsen af de enkelte vandværkers bestyrelser.

Historik:

Det gældende fællesregulativ er godkendt af kommunalbestyrelsen den 17.06.2020.

Retsgrundlag:

Vandforsyningsloven - LBK nr. 1149 af 28.10.2024 § 55 stk. 2.

Tværgående politikker:

Ingen.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at Fællesregulativ for vandforsyninger i Ærø Kommune - Vandværksregulativ, godkendes.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 19-08-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at Fællesregulativ for vandforsyninger i Ærø Kommune - Vandværksregulativ, godkendes.

Administrationen anmodes om at undersøge, om den selvrisiko, der er nævnt på side 26, på 300 m³ vand, ikke opkræves, såfremt skaden skyldes vandmåleren.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Supplerende sagsfremstilling:

Teknisk afdeling, den 20. august 2025:

Teknik-, miljø- og havneudvalget ønsker afklaret, om den selvrisiko, der er nævnt på side 26, på 300 m³ vand, ikke opkræves, såfremt skaden skyldes vandmåleren. Der henvises til side 26, men det antages at være side 22 der menes.

Her står:

13.5 Eftergivelse af statsafgift ved brud

"For vandspild forårsaget af brud på skjulte vandinstallationer i ejendomme til boligformål, kan ejeren af en ejendom anmode vandforsyningen om eftergivelse af afgiften og andre beløb af det pågældende vandspild, jf. bestemmelserne herom i lovbekendtgørelse nr. 13 af 19. januar 2023 om afgift af ledningsført vand. Anmodningen skal være skriftlig og begrundet.

Vandforsyningen kan eftergive driftsbidrag for et registreret forbrug ud over ejendommens årlige normalforbrug tillagt en selvrisiko på 300 m³ årligt. Det er en forudsætning for eventuel eftergivelse, at brugeren ikke har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, og at brugeren har udøvet rimelige foranstaltninger for at stoppe ledningsbruddet."

En fejlbehæftet vandmåler er ikke et brud på en skjult vandinstallation, hvor der opstår vandspild.

Der kan i stedet henvises til:

9.15 Kontrol af afregningsmåleren

"Ejeren kan ved skriftlig henvendelse til vandforsyningen forlange at få kontrolleret afregningsmålerens nøjagtighed.

Afregningsmåleren anses for at vise rigtigt, når dens visning ligger inden for de maksimalt acceptable grænser for måleunøjagtighed, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 582 af 28. maj 2018 om anvendelse af måleinstrumenter til måling af forbrug af vand, gas, el eller varme og i de forskrifter, hvortil bekendtgørelsen henviser.

Hvis afregningsmålerens visning ligger inden for de acceptable grænser for måleunøjagtighed, afholdes omkostningerne til prøvningen mv. af den, der har ønsket afprøvningen.

Hvis afregningsmålerens visning ligger uden for de acceptable grænser for måleunøjagtighed, afholdes omkostningerne til prøvningen mv. af vandforsyningen.

Efter høring af ejeren foretager vandforsyningen en skønmæssig nedsættelse eller forhøjelse af det målte forbrug for det tidsrum, hvor vandforsyningen skønner, at fejlvisningen har fundet sted, dog højst for 3 år. jf. lovbekendtgørelse 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer (forældelsesloven).

Ejerens forpligtelser overgår til brugeren, hvis der er etableret et direkte kundeforhold."

Hvis spørgsmålet nærmere går på den situation, hvor der efter udskiftning af en måler viser sig lækager i ejendommens ledningsnet, så henvises til:

9.6 Vedligeholdelse og udskiftning

"Afregningsmålere vedligeholdes af vandforsyningen og for dennes regning. Vandforsyningen er berettiget til når som helst for egen regning at udskifte og kontrollere målere efter varsel, jf. 9.17.

Vandinstallationer skal kunne tåle, at vandmåleren udskiftes. Kan installationerne ikke tåle en udskiftning, herunder på grund af skrøbelige/rustne vandrør, skal ejendommens ejer sørge for, at vandinstallationerne bringes i orden og skal selv afholde udgifterne hertil. Installationen før/efter måleren skal være fastgjort.

....."

Og, er der samtidig sket et vandspild, så henvises til:

10.4 Refusion af vandspild

Refusion ved vandspild følger refusionsreglerne ifølge Lov om afgift af ledningsført vand og SKAT: E.A.7.5.6.2.1 Vandværker.

Vandafgiftslovens §24 stk. 4 (LBK 353 af 01.04.2025) fastsætter samme selvrisiko på 300 m³ som nævnt under punkt 13.5.

Bilag

Fællesregulativ for vandforsyninger i Ærø Kommune - Vandværksregulativ

Punkt 15: Orientering om sygfravær, vikarudgifter og ledige stillinger 2. kvartal 2025.

S2025-1576

Indledning:

Kultur- og Socialudvalget får en kvartalvis orientering om sygefravær, vikarudgifter og ledige stillinger på Ældre- og sundhedsområdet.

Sagsfremstilling:

Der har været følgende i udgifter i 2. kvartal 2025:

Vikarudgifter til eksterne vikarer i 2. kvartal 2025.

Kvartal	4. kvartal 2024	3. kvartal 2024	1. kvartal 2025	2. kvartal 2025 i kr.
Hjemmeplejen	1.888.627	950.188	1.201.522	2.016.390
Plejecentre	268.584	352.366	286.000	329.318
Sygeplejen	328.276	99.026	136.093	246.729
Total	2.485.486	1.401.581	1.623.614	2.592.438

Sygefravær 2. kvartal 2025 opgjort i procent (procenttal fra 3. og 4. kvartal 2024 og 1. kvartal 2025 er opstillet til sammenligning)

Organisatorisk enhed	3. kvartal 2024 i %	4. kvartal 2024 i %	1. kvartal 2025 i %	2. kvartal 2025 i %
Samlet Ældre og Sundhed	9,7	9,48	11,87	8,33
Administrationen	3,13	4,57	9,63	6,40
Sundhed og Forebyggelse	1,4	3,35	3,14	4,46
Visitation				
Hjemmeplejen	17,24	14,01	22,14	9,91
MÆC	9,34	6,01	11,84	12,36
Rise	6,23	2,9	5,49	4,41
Søkilden	10,42	16,96	13,36	6,58
Madservice	8,04	5,16	11,04	8,17
Sygeplejen	7,54	12,7	11,09	9,75

Ledige stillinger.

Grundet sommerferie har det ikke været muligt at få en opgørelse over ledige stillinger.

Økonomi:

-

Sagen afgøres af:

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Indstilling:

Det indstilles at Kultur- og Socialudvalget.

- Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 19-08-2025

Taget til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Taget til orientering.

Punkt 16: Beskæftigelsesreform: Økonomiske konsekvenser

S2025-3134

Indledning:

Regeringen har i foråret 2025 indgået aftale om en ny beskæftigelsesreform med det formål at forenkle og modernisere beskæftigelsessystemet. Reformen træder i kraft trinvist fra 1. januar 2026 og frem mod 2030 og får store konsekvenser for økonomi, organisering og arbejdets tilrettelæggelse.

Kultur- og Socialudvalget anmodes om at drøfte og afgive anbefaling til udmøntning af besparelser på området i 2026.

Sagsfremstilling:

De væsentligste elementer i den nye reform indebærer blandt andet, at:

- Jobcentre i deres nuværende form nedlægges fordi kravet om, at beskæftigelsesindsatsen skal være organiseret i et kommunalt jobcenter bortfalder
- Jobcentre afløses gradvist af en ny, mere fleksibel organisering, hvor kommunerne i højere grad selv kan tilrettelægge indsatsen med færre statslige proceskrav.
- Kommunerne fortsat er forpligtet til at yde ledige og sygemeldte borgere en aktiv beskæftigelsesindsats, men kan organisere indsatsen efter lokale forhold og behov.
- En række proceskrav og særregler afskaffes, fordi indsatsen til borgerne i højere grad skal bero på borgernes individuelle behov for hjælp til at komme i job/uddannelse, end hvilken ydelse de modtager. F.eks. lempes kravene om hvor mange samtaler og indsatser borgerne skal deltage i.
- Sygemeldte, der har et job at vende tilbage til og et forventet ukompliceret sygeforløb, skal ikke længere have en beskæftigelsesindsats i kommunen ved sygefravær på forventet mindre end 26 uger.

Området vil løbende orientere udvalget om reformen i takt med at indholdet og økonomien konkretiseres. Udvalget vil desuden få forelagt sager til behandling med mulighed for at foretage lokale prioriteringer i beskæftigelsesindsatsen.

På administrativt niveau deltager området i webinarer fra KL og STAR og får dermed løbende mere viden om de forskellige elementer i reformen. Herudover er der løbende afholdt afdelingsmøder på området, hvor reformen er drøftet. Det vil være et tilbagevendende element, de kommende år, at området inddrager medarbejderne i drøftelserne omkring reformens betydning.

Økonomi:

Reformen vil få direkte betydning for økonomien på beskæftigelsesområdet. På landsplan vil den reducere de kommunale udgifter til beskæftigelsesindsatsen med varigt 2,7 mia. kr. årligt i 2030. Det svarer til omtrent 2,7 mio. kr. for Ærø Kommune. Størstedelen af besparelsen forventes at komme fra færre samtaler, færre krav, større lovændringer, færre målgrupper og forløb at reducere til. For eksempel forsvinder ressourceforløb og jobafklaring.

Besparelsen fordeler sig mellem konto 5 (indsatser; opkvalificering og vejledning) og konto 6 (servicerammen; lønmidler).

Besparelsen skal løbende indføres frem mod 2030. For Ærø Kommune indebærer det, at området allerede i 2026 skal udmønte en besparelse på 953 tkr.

Uagtet at området i 2026 skal løse opgaverne anderledes og i et mindre omfang, så har det stor betydning for området. Kommunens lille størrelse indebærer, at områdets medarbejdere løser opgaver med flere målgrupper/områder/opgaver. Det gør det vanskeligt at gennemføre en direkte udmøntning af lovændringens konsekvenser til færre timer, fordi disse timer oftest kun udgør en del af en medarbejders tid.

I større kommuner, hvor der f.eks. er et dagpengeteam med flere medarbejdere, som udelukkende beskæftiger sig med dagpengeopgaven, er det lettere at udmønte besparelsen på jobfunktionen. Dvs. reducere medarbejderantallet hos medarbejdere som udelukkende beskæftiger sig med dagpengeområdet.

Besparelsen i 2026 fordeler sig med:

- 369.000 kr. på (konto 6) lønbudget

- 449.000 kr. på konto 5 (indsatser)
- 135.000 kr. på andre overførsler (overførselsudgifter).

Udmøntning af besparelser i 2026

Konto 6: lønbudget 369.000 kr.

Vurderingen er, at området i 2026 selv kan afholde besparelsen på konto 6 (lønrammen) via frivillig afgang. En del kan allerede kan realiseres i løbet af 2025, hvorefter stillingen forbliver vakant, og dermed indgår i besparelsen.

Konto 5: Indsatser 449.000 kr.

Reformens konsekvenser og besparelsen indebærer, at der vil være færre midler til indsatser til ledige eller sygemeldte. Midlerne skal findes på de rammer hvor området igangsætter aktiviteter, tilbud, indsatser mv..

Allerede i 2026 vil der være opgaver som forsvinder eller kan løses indenfor egen organisering. Der vil formodentligt altid være et behov for eksterne aktører, men ikke i samme grad som tidligere. Det vil berøre samarbejdet med Værftet, der løser opgaver for 360.000 kr. årligt. Den indsats Værftet leverer har, særligt de senere år, haft stor betydning for områdets løsning af opgaverne, og Værftet har været en dygtig og relevant samarbejdspartner, men det er administrationens vurdering, at det vil være en udfordring at friholde Værftet, og i stedet udmønte samtlige besparelser inden for de øvrige interne puljerammer på området, da det reducerer en række af medarbejdernes handlemuligheder over for ledige og sygemeldte.

Området vurderer, at det vil være vanskeligt at undgå en besparelse på udgiften til Værftet, medmindre der træffes beslutning om, at besparelserne som følge af reformen skal findes på andre områder end job- og voksenområdet.

Hvis det vurderes at udgiften til Værftet kan indgå i besparelsen for 2026 er det områdets vurdering, at de resterende besparelser på konto 5 kan tilvejebringes via andre indsatsmidler på området.

Området vil senere fremlægge oplæg til drøftelse af, hvordan de resterende besparelser for 2027 til 2030 kan realiseres, og hvorvidt de alene skal findes på områdets ramme eller om der skal findes andre finansieringsmuligheder.

Økonomisk påtegning:

Økonomien i beskæftigelsesreformen og konsekvenserne heraf er komplekse. Det må derfor forventes, at der skal korrigeres i rammerne for implementeringen af reformen, når regeringen og KL løbende melder de økonomiske konsekvenser ud.

Umiddelbart forventer KL, at konsekvenserne for den kommunale økonomi, fsa. beskæftigelsesreformen, alt andet lige, kan opdeles på service, indsats og andre overførsler, jf. tabel 1. Konsekvensen for Ærø Kommunes økonomi er fremgår af tabel 2.

Tabel 1. Økonomiske konsekvenser af beskæftigelsesreformen på landsplan, 25-PL, mio. kr.

	2026	2027	2028	2029
Service	-358	-928	-1.078	-1.108
Indsats	-434	-787	-975	-1.050
Andre overførsler	-134	-583	-987	-1.049
I alt	-926	-2.298	-3.034	-3.207

Tabel 2. Økonomiske konsekvenser af beskæftigelsesreformen i Ærø Kommune, 25-PL, t.kr.

	2026	2027	2028	2029

Service	-369	-956	-1.110	-1.141
Indsats	-449	-814	-1.008	-1.085
Andre overførsler	-135	-595	-1.006	-1.079
I alt	-953	-2.365	-3.125	-3.305

Ærø Kommunes indtægter er nedskrevet med disse beløb i Budget 2026 og frem. Derfor er der på udgiftssiden også indarbejdet en forventning om udmøntning af disse beløb på de relevante områder i form af puljer. Når de konkrete konsekvenser af udmøntningen af beskæftigelsesreformen er på plads, vil disse puljer blive tilpasset.

Det er vigtigt at understrege, at dette er de økonomiske konsekvenser, som de er kendt nu. Der kommer løbende opdateringer og nye udmeldinger, der kan ændre de økonomiske konsekvenser på landsplan og for Ærø Kommune

Ift. den konkrete økonomiske udmøntning, der fremgår af denne sagsfremstilling, kan der indarbejdes konkrete besparelser, som angivet ovenfor (fx 360 t.kr. årligt i udgifter til Det Gamle Værft). Dette vil konkret ændre puljen vedr. indsats med de 360 t.kr. fra -449 t.kr. i 2026 til -89 t.kr. Dvs. at der fortsat skal findes yderligere 89 t.kr. på indsatsområdet i 2026. Puljen til indsats vil ligeledes blive nedskrevet med 360 t.kr. i 2027 og frem.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Kultur- og Socialudvalget, drøfter og afgiver anbefaling til:

1. om udmøntningen af besparelsen i 2026 på konto 5 (lønmidler) skal realiseres via frivillig afgang
2. om udmøntning af besparelse i 2026 på konto 6 (indsatser) realiseres **a)** via opsigelse af aftalen med Værftet (med mulighed for tilkøb af enkelttydelser fra værftet) samt øvrige interne indsatsmidler på området. eller **b)** realiseres ved en delvis reduktion af udgiften til Værftet samt øvrige interne indsatsmidler på området eller **c)** realiseres ved at finde finansieringsmuligheder på andre områder end job- og voksenområdet.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 19-08-2025

1. Anbefales godkendt
2. Model a anbefales godkendt

Hans Peter Rønn Bolding er inhabil og forlader lokalet.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Kultur- og socialudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Bilag

Bilag 1: Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen

Punkt 17: Beskæftigelsesreform: Ny organisering af området

S2025-3134

Indledning:

Den nye beskæftigelsesreform, som træder i kraft fra 1. januar og trinvist frem mod 2030, får ikke kun økonomiske konsekvenser, men også en stor betydning for den organisatoriske tilrettelæggelse af beskæftigelsesindsatsen, som får langt friere rammer end hidtil.

Forslag til organisering af området fremlægges her til beslutning. Sagsfremstillingen skal ses i sammenhæng med dagsordenspunktet: Beskæftigelsesreform - økonomiske konsekvenser.

Sagsfremstilling:

De væsentligste elementer i den nye reform er beskrevet i sagsfremstillingen: " Beskæftigelsesreform - økonomiske konsekvenser", men det er væsentligt at fremhæve, at reformen kommer til at få betydning for, hvorledes man i kommunerne vælger at organisere indsatsen. Kommunerne er fortsat forpligtet til at yde ledige og sygemeldte borgere en aktiv beskæftigelsesindsats, men kan fremover organisere indsatsen efter lokale forhold og behov. Det bevirker, at kommunerne frisættes til at kunne placere beskæftigelsesindsatsen, hvor det i kommunen giver bedst mening.

I relation til dette og på nuværende tidspunkt i processen, kan vi konstatere, at man i mange kommuner påtænker en større sammenlægning af afdelinger der er forbundet med beskæftigelsesområdet, f.eks. Ydelses- og Socialområdet, som i Ærø kommune allerede er en integreret del af beskæftigelsesområdet.

Den nuværende organisering i Ærø Kommune er en organisering som et samlet beskæftigelses- og socialområde, der varetager alle elementer indenfor beskæftigelsesindsatsen (dagpenge, sygedagpenge, rehabiliteringsteamet, fleksjob, kontant- og uddannelseshjælp, førtidspension, virksomhedsservice mv.) herunder også ydelsesudbetalingen samt integrationsindsatsen. Derudover dækker afdelingen socialområdet under serviceloven for alle voksne over 18 år.

Det er områdets vurdering, at der ikke er yderligere behov for større organisatoriske sammenlægninger med andre kommunale afdelinger eller andre større ændringer, i forbindelse med reformen. Det skal ses i lyset af, at kommunens nuværende organisering i høj grad tilgodeser de tanker der er i reformforslaget om større og bedre snitflader mellem beskæftigelses- og socialområdet, så borgerne oplever færre indgange til kommunal service og ydelser på området.

Med afsæt i ovenstående anbefaler administrationen, at den nuværende organisering som et samlet beskæftigelses- og socialområde fastholdes. Der skal fortsat være fokus på, at der vil være procesmål (tilbud og samtaler), lovkrav og statslige tilsyn, som kommunen forpligtiger sig til.

Med henvisning til sagsfremstillingen om de økonomiske konsekvenser, er det også vigtigt at fremhæve, at det får betydning for måden, hvorpå udgifterne kan/skal finansieres, hvis der ønskes en anden organisering end den foreslåede.

I forbindelse med den nye reform bortfalder kravet om betegnelsen "Jobcenter", for de samlede indsatser på området, og det er frit for de enkelte kommuner, hvordan de vil navngive den eller de områder der arbejder med beskæftigelsesindsatsen. Området foreslår, at man i Ærø Kommune ændrer navnet fra; "Job- og Vokscenter" til; "Beskæftigelses- og Socialområdet", da det vurderes at være lettere at associere med indsatserne og i højere grad harmonerer med betegnelserne for kommunens øvrige områder. Navnet er også i tråd med de statslige ministerier. Det er områdets vurdering, at det praktiske og økonomiske ift. at ændre på navnet, vil være af relativ lille betydning. Eventuelle økonomiske konsekvenser (f.eks. nyt skilt) kan afholdes inden for eget område.

Økonomi:

Forslag til organisering har ingen større økonomiske konsekvenser og kan finansieres inden for egen ramme.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Kultur- og Socialudvalget:

1. Afgiver anbefaling til den fremtidige organisering af Job- og Vokscenter med afsæt i områdets anbefaling om at fastholde den nuværende organisatoriske struktur.
2. Afgiver anbefaling til, hvorvidt afdelingsnavnet skal ændres fra "Job- og Vokscenter" til "Beskæftigelses- og Socialområdet"

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 19-08-2025

Forslaget om at fremtidig organisering af job- og vokscenteret tager afsæt i områdets nuværende organisatoriske struktur anbefales godkendt

Forslaget om at afdelingsnavnet ændres fra "Job- og Vokscenter" til "Beskæftigelses- og Socialområdet" anbefales godkendt.

Hans Peter Rønn Bolding er inhabil og forlader lokalet.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Kultur- og socialudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Bent Juul Sørensen og Flemming Boye ønskede forslag til alternative afdelingsnavne.

Punkt 18: Midlertidig genåbning af pladser på De Gamles Hjem i Rise

S2025-2400

Indledning:

Der har været lukket for visitering af nye beboere til De Gamles Hjem i Rise siden september 2023, hvor Kommunalbestyrelsens besluttede at lukke plejehjemmet i forbindelse med beslutningen om, at etablere nye plejeboliger på Marstal Ældrecenter. Da det endnu er uvist hvornår byggeriet af de 9 nye plejeboliger på Marstal Ældrecenter vil stå færdige, anbefaler administrationen, at der i en midlertidig periode åbnes for visitering af borgere til plejebolig på De Gamles Hjem i Rise.

Kultur- og Socialudvalget skal afgive anbefaling til forslaget.

Sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsen besluttede i september 2023 at lukke De Gamles Hjem i Rise og bygge 9 nye plejeboliger til Marstal Ældrecenter. Byggeriet blev planlagt til at stå færdigt i 2025. Imidlertid er byggeriet af de 9 nye plejeboliger ikke begyndt endnu og det er derfor uvist hvornår byggeriet står færdigt. Det skyldes blandt andet at Sydfyns Almene Boliger har været nødt til at aflyse licitationen for opførelsen af de 9 nye plejeboliger på grund af manglende tilbud fra entreprenører. Der arbejdes nu på at afdække årsagen for den manglende interesse og vurdere mulighederne for et tilpasset udbud.

I forbindelse med beslutningen om at lukke De Gamles Hjem i Rise blev der lukket for tilgangen af nye beboere. Der er på nuværende tidspunkt 8 beboere på De Gamles Hjem i Rise. Derudover er der to borgere på midlertidigt ophold, som venter på plejebolig i en anden kommune.

Der har i løbet af efteråret 2024 og foråret 2025, været en betydelig stigning i antallet af ansøgninger til plejeboliger, og dermed en stigning i antallet af borgere, som står på venteliste til plejebolig. Samtidig opleves der et fald i antallet af plejeboliger, som bliver ledige. Denne udvikling med flere borgere visiteret til plejebolig og et endnu ikke færdigt byggeri har samlet resulteret i en øget ventetid for borgere, der har behov for plejebolig.

På baggrund af den nuværende situation anbefaler administrationen, at der igen i en midlertidig periode åbnes for tilgang af nye beboere til plejeboliger på De Gamles Hjem i Rise, 2-3 pladser, svarende til de tilgængelige personalemæssige ressourcer.

Retsgrundlag:

Serviceoven § 192 a

Økonomi:

Kommunens udgifter til tomgangshusleje vil falde, hvis det besluttes at åbne for visitering af nye beboere til plejeboliger på De Gamles Hjem i Rise.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi bemærker, at der, under forudsætning af, at der lukkes op for et antal plejehjemspladser, som udgiftsmæssigt kan holdes inden for de nuværende personalemæssige ressourcer og den indarbejdede besparelse i budget 2025 vedr. lukning af Rise Plejehjem på 1.119 tkr., vil være en besparelse på betaling af lejetab.

I dag betaler Ærø Kommune ca. 6.800 kr. i lejetab pr. bolig pr. måned.

1 bolig i et halvt år giver en besparelse i lejetab i 2025 på ca. 41 tkr.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Kultur- og Socialudvalget anbefaler:

1. at forslaget om midlertidig genåbning af plejeboligpladser på De Gamles Hjem i Rise godkendes.
2. at udgiften ved genåbning af midlertidige plejeboliger på De Gamles Hjem i Rise afholdes indenfor det nuværende budget samt at besparelsen ved lejetab indarbejdes i forbindelse med efterårets budgetopfølgning.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 17-06-2025

Det godkendes, at der åbnes det antal pladser på Rise, som kan rummes inden for nuværende personaleressourcer.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 25-06-2025

Kultur- og socialudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Det anbefales at afdække muligheder for yderligere pladser, herunder de økonomiske konsekvenser.

Beslutning på Kommunalbestyrelsen 25-06-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 19-08-2025

KSU anbefaler, at det fastholdes, at der foreløbigt kun etableres de 3 ekstra pladser.

Supplerende sagsfremstilling:

Administrationen den 4. august 2025

Økonomi- og Erhvervsudvalget ønsker en vurdering af, hvorvidt der kan åbnes op for flere plejeboligpladser på De Gamles Hjem i Rise.

Der planlægges at åbne yderligere tre plejeboligpladser på De Gamles Hjem i Rise. Det vurderes, at opgaverne forbundet med tre nye beboere kan håndteres inden for de eksisterende personaleressourcer på De Gamles Hjem i Rise.

De tre plejeboliger, der åbnes, er placeret i bygningens stueetage. Hvis der etableres yderligere plejeboliger, vil disse være beliggende på første sal, da de to resterende plejeboliger i stueetagen bruges til andre formål, herunder "reserve" midlertidig plads til akut opstået behov. En udvidelse af antallet af plejeboliger vil derfor kræve øgede personaleressourcer, dels på grund af de ekstra opgaver, og dels fordi plejeboligerne vil være placeret på et andet niveau i bygningen.

Ældre- og Sundhedsområdet oplever ligesom resten af landet betydelige rekrutteringsudfordringer inden for social- og sundhedssektoren, hvilket gør det vanskeligt at besætte ledige stillinger. Det vurderes derfor ikke realistisk eller muligt at ansætte yderligere personale på De Gamles Hjem i Rise, hvis der skal åbnes flere plejeboligpladser end de planlagte tre.

Derudover vil det være nødvendigt at foretage en istandsættelse af de fysiske rammer, så de bliver tidssvarende og egnet til beboelse for målgruppen.

På den baggrund kan administrationen ikke anbefale, at der etableres flere pladser på Rise Plejehjem.

Boligselskabet forventer at igangsætte byggeriet på MÆC i slutningen af 2026, med planlagt indflytning i 2027. Til den tid skal antallet af beboere på Rise gerne være tilbage på 9 beboere, svarende til antallet af nybyggede plejeboliger på MÆC.

Senest opdaterede venteliste for plejeboliger eftersendes og vedhæftes som bilag før mødet.

Indstilling:

Administrationen indstiller at Kultur- og Socialudvalget:

- drøfter og afgiver anbefaling til, om der skal etableres mere end 3 ekstra pladser på Rise Plejehjem.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Redegørelsen blev taget til efterretning.

Der etableres ikke yderligere pladser.

Bilag

Venteliste til pleje- og ældreboliger pr. 13. august 2025

Punkt 19: Godkendelse af referat

S2020-10537

Sagsfremstilling:

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke "Godkend."

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 04-09-2025

Referatet blev godkendt.

Punkt 20: Lukket: Køb af ejendom

S2025-1361

Punkt 21: Lukket: Byggegrunde i Marstal

S2025-3047

Punkt 22: Lukket: Batterier til E/F Ellen

S2025-2744